

Omvärldsbevakning september & oktober 2019

Här finner du sammanställning på länkar till rapporter och utbildningar som informerats om i olika nyhetsbrev från Socialstyrelsen, SKL och Kolada:

- Vad tycker de äldre om äldreomsorgen? 2019
  - [Nyhetsbrev från Socialstyrelsen](#)
  - [Länk till en översiktlig presentation om läget i Östhammars kommun](#)
  - Allt material finns tillgängligt i [Kolada](#)
- [Statistik om boendeinsatser och anhörigstöd 2018](#)
  - Statistik utgivet av Socialstyrelsen september 2019.
- [En nationell anhörigstrategi ska utredas](#)
  - Socialstyrelsen har fått i uppdrag av regeringen att analysera behoven hos anhöriga som vårdar eller stödjer närstående äldre personer. Myndigheten ska exempelvis undersöka hur utbrändhet och stress hos anhöriga kan identifieras i ett tidigt skede för att förebygga ohälsa. Ska redovisas senast 1 december 2020.
- [Våga tala om psykisk ohälsa!](#)
  - Psykisk ohälsa hos äldre personer är vanligt. Men det är inte en del av det naturliga åldrandet. Fem myndigheter tillsammans med patient-, brukar- och anhörigorganisationer inom området psykisk hälsa har tagit fram en ny informationsskrift som riktar sig till äldre personer och närstående.
- [Så kan du hindra fallolyckor](#)
  - Så kan du hindra fallolyckor är en broschyr på lättläst svenska utgiven av Socialstyrelsen. Broschyren ger tips och råd om mat, motion och mediciner. Broschyren innehåller också tips på övningar som ger starka muskler och bättre balans.
- [Praktiska tips för att förhindra fallolyckor](#)
  - De flesta fallolyckor sker i hemmet. Alla kan falla, men risken ökar när vi blir äldre. Genom att äta näringsriktigt, träna balans och styrka, ha koll på våra mediciner och några andra enkla vanor kan vi minska risken att falla. Foldern är utgiven av Socialstyrelsen.

- [Årskalender 2020 – för en säkrare och mer välbalanserad vardag](#)
  - Årskalender 2020 ger tips och råd, månad för månad, hur den enskilde kan få en säkrare och mer välbalanserad vardag. Är utgiven av Socialstyrelsen.
- [Nytt tema på Kunskapsguiden om att förebygga och behandla undernäring](#)
  - Här beskrivs bland annat hur man kan upptäcka risk för undernäring, hur undernäring kan förebyggas och behandling av undernäring.
- [Råd om bra mat för äldre](#)
  - Broschyren Råd om bra mat för äldre innehåller tips och råd till äldre personer med minskad aptit och är utgiven av Livsmedelsverket. Med åldern förändras både kroppen och vardagen. För äldre personer kan det till exempel innebära att aptiten minskar. Då kan man behöva äta lite annorlunda för att behålla styrka och hälsa.
- [Checklista demens](#)
  - Checklista demens är ett lättanvänt och verksamhetsnära verktyg för att följa upp de nationella riktlinjerna och utveckla den personcentrerade omvårdnaden. Checklistan finns i fyra varianter: hemtjänst, särskilt boende, dagverksamhet och biståndshandläggare. Samtliga kan laddas ned gratis.
- [Skillnader i psykisk ohälsa bland äldre personer](#)
  - Utgiven september 2019.
  - Rapporten Skillnader i psykisk ohälsa bland äldre personer sammanställer kunskap om skillnader i psykisk ohälsa mellan olika grupper av äldre personer (65 år och äldre). Rapporten vänder sig till forskare och andra verksamma inom områden som berör äldres psykiska hälsa med intresse av fördjupande läsning om psykisk ohälsa och dess fördelning bland äldre personer och är utgiven av Folkhälsomyndigheten.
- [Nytt tema på Kunskapsguiden om rättigheter för personer med funktionsnedsättning](#)
  - De mänskliga rättigheterna är universella och gäller för alla. Personer med funktionsnedsättning har rätt att vara delaktiga i samhället och att kunna leva ett självständigt liv. Stödet till enskilda personer och samhället i stort ska utformas så att personer med funktionsnedsättning kan leva som andra.
- [Behov av nationella kunskapsstöd inom området neuropsykiatriska funktionsnedsättningar](#)
  - Framtagen juli 2019.
  - Rapporten från Socialstyrelsen innehåller en behovs- och problemanalys som visar behov av nationella kunskapsstöd om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar bland barn och unga. Rapporten innehåller också rekommendationer på åtgärder som bör vidtas.

- [Remiss Samtliga hjälpmoment vid andning och sondmatning ska vara assistansgrundande](#)
  - Oktober 2019
  - Regeringen föreslår att samtliga hjälpmoment ska kunna ge rätt till personlig assistans när det gäller hjälp med andning och sondmatning. Hjälpbehov som ryms inom det normala föräldraansvaret ska också vara assistansgrundande när det rör sig om behoven andning och sondmatning. Förslaget skickas nu ut på remiss till den 9 december.

- [Mänskliga rättigheter på lokal och regional nivå – en plattform för policy- och verksamhetsutveckling](#)
  - Detta är en plattform för policy- och verksamhetsutveckling och ett stöd i arbetet med mänskliga rättigheter framtaget av SKL september 2019. Tanken är att plattformen ska fungera som en utgångspunkt och ett utvecklingsverktyg när ledningen i politik och förvaltning vill stärka det egna arbetet med mänskliga rättigheter.

- [Med tillit följer bättre resultat – tillitsbaserad styrning och ledning i staten \(SOU 2019:43\)](#)
  - Tillitsdelegationen överlämnade sitt betänkande till regeringen den 10 oktober.
  - Betänkandet presenterar lärdomar från statliga myndigheters arbete med tillitsbaserad styrning och ledning och innehåller förslag om hur utvecklingen av tillitsbaserad styrning och ledning i offentlig sektor bör fortsätta.

- [Information om IBIC och förenklat beslutsfattande om hemtjänst för äldre](#)
  - Utgiven september 2019 av Socialstyrelsen.
  - Den 1 juli 2018 infördes en ny bestämmelse i 4 kap. 2 a § SoL med innebörden att socialnämnden utöver vad som följer av 4 kap. 1 § SoL får erbjuda hemtjänst till äldre personer utan föregående behovsprövning. Skriften beskriver regelverket för förenklat beslutsfattande om hemtjänst för äldre och hur arbetssättet IBIC kan användas tillsammans med förenklat beslutsfattande om hemtjänst för äldre. Den innehåller även en fallbeskrivning för en fiktiv person.

- [Mer stöd om Individens behov i centrum, IBIC, på Kunskapsguiden](#)
  - Temat om individens behov i centrum, IBIC, på Kunskapsguiden har utvecklats och utökats med delarna Att införa IBIC, IBIC för användare, IBIC för ledning och styrning, Utbildning i IBIC och Verksamhetssystem och IBIC.

- [Rapport om Vård och omsorg på distans](#)
  - I projektet Vård och omsorg på distans, VOPD, arbetar Nordens välfärdscenter med att göra en kartläggning i hela Norden för att hitta väletablerade exempel på digitala lösningar som fungerar. Det handlar om lösningar som redan har implementerats och som används, inom kommuner och landsting och regioner i de nordiska länderna. Här finner du 24 praktiska digitala lösningar inom vård och omsorg i våra fem nordiska länder.
- [Forskningsstudie granskar digitala vårdmöten med läkare](#)
  - Den 25 september presenterades en studie som studerat 17 300 digitala vårdkontakter. SKL har initierat studien då det finns ett behov av mer kunskap om digitala vårdtjänster och hur de används. Studien ger svar på några viktiga frågor men lyfter också behovet av att vi behöver veta ännu mer om den här formen av första linjens hälso- och sjukvård, säger Emma Spak, chef för sektionen för hälso- och sjukvård på Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).
- [Digifysiskt vårdval - Tillgänglig primärvård baserad på behov och kontinuitet \(SOU 2019:42\)](#)
  - Utredningen Styrning för en mer jämlik vård har lämnat sitt slutbetänkande. Uppdraget har varit att lämna förslag som syftar till att på ett effektivt sätt uppnå målen i hälso- och sjukvårdslagen, med fokus på jämlik vård. Utredningen föreslår bland annat att den digitala revolutionen ska få ett brett genomslag i vården och bli en mer integrerad del i all hälso- och sjukvård.
- [Svenskarna och internet 2019](#)
  - Publicerad 15 oktober 2019
  - Internetstiftelsens årliga studie av svenska folkets internetvanor innehåller i år ett särskilt kapitel om digitala samhällstjänster, exempelvis inom bygglov, kollektivtrafik, vård och skola. Studien konstaterar att fler än 7 av 10 använder digitala samhällstjänster. Många har nytta av tjänsterna men äldre, lågutbildade och låginkomsttagare riskerar ett digitalt utanförskap.
- [Handbok vid tillämpningen av Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd \(HSLF-FS 2017:40\) om vårdgivares systematiska patientsäkerhetsarbete](#)
  - Framtagen juli 2019.
  - Denna handbok utgör ett stöd vid tillämpningen av föreskrifterna och de allmänna råden i HSLF-FS 2017:40 och riktar sig i första hand till vårdgivare, verksamhetschefer, chefläkare, medicinskt ansvariga sjuksköterskor och hälso- och sjukvårdspersonal

- [Handbok vid tillämpningen av Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd \(HSLF-FS 2017:37\) om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården](#)
  - Framtagen juni 2019.
  - Handboken Ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården utgör ett stöd vid tillämpningen av föreskrifterna och de allmänna råden och riktar sig i första hand till vårdgivare, verksamhetschefer, medicinskt ansvariga sjuksköterskor och hälso- och sjukvårdspersonal som ska tillämpa föreskrifterna och de allmänna råden.